

Bemærkninger til forslaget til folketingsbeslutning

1. Den internationale overenskomst om jute og jutevarer. Forhistorie

Den internationale overenskomst om jute og jutevare er et led i det integrerede råvareprogram, hvorom der blev opnået enighed i 1976 på De forenede Nationers 4. Konference om Handel og Udvikling (UNCTAD IV). Programmet, hvis hovedsigte er gennem internationale aftaler at tilvejebringe stabile forhold i den internationale handel med 18 råvarer, hvoriblandt jute, har sin baggrund i udviklingslandenes ønsker om forbedrede vilkår for deres råvareeksport.

Med henblik på indgåelse af overenskomsten om jute blev der i årene 1976-80 afholdt en række forberedende møder i UNCTAD-regie. De egentlige forhandlinger indledtes på en FN-konference i januar 1981; men først på denne konferences 3. samling i september-oktober 1982 lykkedes det at nå til enighed om den nu foreliggende tekst til overenskomsten.

I modsætning til tidligere indgåede råvareaftaler omfatter juteoverenskomsten ikke foranstaltninger af pris- og markedsstabiliserende karakter, idet overenskomstens bestemmelser dog åbner mulighed for fortsatte overvejelser vedrørende prisstabilisering. Bestemmelserne i overenskomsten tager alene sigte på gennemførelse af aktiviteter med henblik på bistand til juteproduktionen, forarbejdning af juteprodukter i de producerende lande og forbedring af juteprodukters konkurrenceevne over for syntetiske fibre og andre substitutionsvarer.

Projekter inden for juteaftalen vil blive finansieret ved gavebidrag eller lån fra Den fælles Råvarefonds 2. konto, bidrag fra regionale og internationale finansieringsinstitutioner samt ved frivillige bidrag.

Et vigtigt led i det integrerede råvareprogram var beslutningen om at indlede forhandlinger om oprettelsen af en ny international finansiel institution, Den fælles Råvarefond. I juni 1980 opnåedes der enighed om teksten til overenskomsten om

denne fond, for hvilken ratifikationsfristen udløber den 30. september 1983.

Efter at folkettingen den 30. april 1981 havde meddelt sit samtykke til, at Danmark ratificerede denne overenskomst, deponerede Danmark - som det første industriland - sit ratifikationsinstrument den 13. maj 1981.

Fonden har først og fremmest til formål at fungere som bank for internationale prisstabiliserende råvareaftaler ved at bidrage til finansiering af de stødpudelage, der oprettes under dem. Et andet hovedformål for fonden er at yde lån eller gavebidrag (fra fondens 2. konto) til udviklingsforanstaltninger for råvarer, herunder forsknings- og udviklingsprojekter, produktivitetsforbedringer og markedsføringsforanstaltninger.

Juteoverenskomsten er den første internationale råvareaftale, der specifikt tager sigte på at udnytte finansieringsmulighederne i Den fælles Fonds 2. konto.

2. Danmarks ratifikation

Det må anses for ønskeligt, at Danmark ratificerer den internationale aftale om jute og jutevarer, som vil udgøre et betydningsfuldt led i bestræbelserne på at skabe stabile forhold i den internationale handel med juteprodukter til fordel for brugerne såvel som for producenterne, hvoraf de vigtigste er Indien og Bangladesh. Det må i øvrigt forventes, at aftalen vil blive efterfulgt af lignende »2. konto-aftaler« for andre vigtige råvarer.

For Danmarks ratifikation taler udover overenskomstens betydning for det internationale råvaresamarbejde, også bistandspolitiske hensyn og Nord/Syd-forholdet generelt.

Overenskomsten skal gælde for en periode af 5 år med mulighed for forlængelse på 2 år. Overenskomsten træder i kraft den 1. juli 1983 eller på et senere tidspunkt, når lande, der tegner sig for en tilstrækkelig, i aftalen fastsat andel af im- og eks-